

Keskkonnaministri määruse
„Keskkonnaministri 22.12.2014. a määruse nr 59 “Toetuse andmise tingimused meetmes
„Veemajandustaristu arendamine“ avatud taotlemise korral“ muutmise“ eelnõu
seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga täpsustatakse toetuse andmise tingimusi meetmes „Veemajandustaristu arendamine“. Eelnõu koostasid Keskkonnaministeeriumi välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo juhataja Külli Tammur (e-post: kulli.tammur@envir.ee, tel: 626 6955), Keskkonnaministeeriumi veeosakonna projektide büroo juhataja Antti Tooming (e-post: antti.tooming@envir.ee, tel: 626 2852) ja Keskkonnaministeeriumi välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo peaspetsialist Hannes Aarma (e-post: hannes.aarma@envir.ee, tel: 626 0732). Õigusekspertiisi eelnõule teostas Keskkonnaministeeriumi välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo jurist Rene Lauk (e-post: rene.lauk@envir.ee, tel: 626 2948).

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb viieteistkümnest punktist.

- 1) Esimese punktiga muudetakse paragrahv 5 lõiget 4.

Muudatus on vajalik selleks, et investeeringud suunatakse esmajoones Euroopa Liidu õigusaktide Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 1) ja Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta, täitmiseks. Muudatuse tulemusel on prioriteetsete tegevuste määramisel võimalik täiendavalt aluseks võtta veeseaduse § 21 lõike 2 alusel esitatavate veekasutuse aruannetes olevad andmed. Veekasutus aruandes olevate andmete alusel raporteeritakse Euroopa Komisjonile asulareovee puhastamise direktiivi nõuetele vastavust. Täiendavalt lähtutakse rahvatervise seaduse § 146 lõike 4 alusel asutatud vee terviseohutuse infosüsteemist, kus esitatakse info joogivee vastavusest kvaliteedinõuetele. Vastuolude korral ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava ja projekti piirkonna veekasutuse aruande või vee terviseohutuse infosüsteemi vahel on rakendusüksusel õigus nõuda täiendavaid selgitusi taotlejalt ning prioriteetsete tegevuste rakendamist.

- 2) Teise punktiga muudetakse paragrahv 6 lg 2 punkti 2.

Muudatus on vajalik, et taotlejatel oleks võimalik taotleda reovee peapumpla rekonstrueerimist olukorras, kus see on nii amortiseerunud, et võib põhjustada keskkonnakahju nt põhjaveereostust või selle tõttu ei jõua reovesi reoveepuhastile ning seetõttu ei tööta reoveepuhasti nõuetekohaselt. Reovee peapumplate rekonstrueerimine on ka varasemalt olnud abikõlblikud kulud, käesoleval juhul tuuakse need eraldiseisvalt välja tegevuste prioritseerimise eesmärgil.

- 3) Kolmanda punktiga tunnistatakse paragrahv 7 lõige 3 kehtetuks.

Muudetud kujul ei sobi säte enam paragrahvi peakirjaga ja sisuga (uus sõnastus ei ole seotud riigiabiga). Regulatsioon on muudetud kujul esitatud paragrahvi 13 lg 1 punktis 7¹

4) Neljanda punktiga muudetakse paragrahvi 9 lg 2 punkti 5 ning asendatakse viide kehtetule majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusele viitega majandus- ja taristuministri kehtivale määrusele.

5) Viienda punktiga täiendatakse paragrahvi 9 lõiget 2 punktiga 7. Muudatuse kohaselt lisatakse abikõlblike kulude loetellu ka projektijuhi personalikulu

Abikõlblikuks loetakse lisaks projektijuhtimise teenuse kulule ka eraldi palgatud projektijuhi kulu. Muudatuse on tingitud sellest, et paljude potentsiaalsete taotlejate juures töötavad ettevõttes projektijuhid. Kehtiva määruse kohaselt ei ole nendele makstav palgakulu abikõlblik.

6) Kuuenda punktiga parandatakse ebaõige viide.

7) Seitsmenda punktiga täiendatakse paragrahv 9 lõiget 3 punktiga 6. Täienduse kohaselt on projektijuhi personalikulu abikõlblik ainult juhul kui projektijuht töötab ühe või mitme projekti raames ühe ja sama toetuse saaja juures.

Piirang on vajalik, et projektijuhi kulu ei kuritarvitataks ning taotleja juures töötav projektijuht saaks juhtida vaid selle ettevõttega seotud projekte. Sättega piiratakse võimalust, et ühe taotleja juures töötav projektijuht võiks juhtida ka teiste ettevõtete projekte.

8) Kaheksanda punktiga täiendatakse paragrahvi 9 lõiget 4 punktiga 3. Täienduse kohaselt ei ole abikõlblikud lisaks ühendamääruse §-s 4 nimetatud kuludele ka käibemaks, välja arvatud, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõike 3 punkti c kohaselt ei ole käibemaks käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav.

9) Üheksanda punktiga täiendatakse paragrahvi 13 lõiget 1 punktiga 7¹.

Varasem sõnastus (esitatud § 7 lõikes 3) kaudse riigiabi väljaselgitamise ja riigiabi andmisele tulenevad konkurentsiseadusest, seega ei ole seda täiendavalt vajalik käesolevas määruses sätestada ning vastav punkt kustutatakse.

Uue sõnastuse kohaselt on rakendusüksusel õigus nõuda saastaja maksab printsiibi arvestamist investeeringute planeerimisel kui ühe ettevõtte tarbimine moodustab olulise osa veeteenuse tarbimisest. Saastaja maksab printsiibi arvestamist tuleb täiendavalt kontrollida, kui taotluses on kavandatud veehaarde, veetöötlusjaama või reoveepuhasti rekonstrueerimine. Ühe ettevõtte tarbimine moodustab olulise osa veeteenuse tarbimisest, kui selle ettevõtte veetarve moodustab enam kui 25% taotluses kavandatud ühisveevärgi kogutarbimisest või ühiskanalisatsiooni juhitud reostuskoormus moodustab enam kui 25% reoveepuhasti taotluses kavandatud reostuskoormusest.

Saastaja maksab printsiibi meetmed tuleb planeerida ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavas ning neid tuleb arvestada investeeringute planeerimisel. Eelkõige juhul, kui tööstustarbija pole nõutavat eelpuhastit rajanud ning seetõttu planeeritakse taotluses ehitada

suurem (või rekonstrueerida suuremaks ja investeringumahukamaks olemasolev-) asula roveepuhasti kui see oleks eelpuhasti olemasolu korral vajalik. Sellises olukorras on rakendusüksusel õigus nõuda täiendavaid selgitusi saastaja maksab printsiibi rakendamise kohta ja saastaja osalemisest kulude hüvitamisel ning rahastamisel arvestada selle rakendamise nt. rahastatakse roveepuhasti rajamist või rekonstrueerimist sellises mahus, mis arvestab eelpuhasti olemasolu või selle rajamist.

10) Kümnnenda punktiga täiendatakse paragrahv 13 lõiget 2 punkti 10.

Muudatusega viiakse määrus kooskõlla Euroopa Komisjoni otsusega 2012/21/EL, mille kohaselt peab *vee-ettevõtja* (mitte vee-ettevõtte) määramine olema tähtaegne (reeglina mitte kauemaks kui 10 aastaks)

Olukorras, kus taotleja soovib rajada veemajandustaristu piirkonda, kus see varasemalt puudus, ei ole võimalik taotlejalt nõuda ühisveevärgi-ja kanalisatsiooni seaduse kohast vee-ettevõtja määramise otsust, sest vee-ettevõtjat ei ole võimalik määrata tulevikus rajatavate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisteede osas. Sellises olukorras on rakendusüksusel võimalik rakendada kõrvaltingimusega haldusotsuse tegemist tulenevalt haldusmenetluse seaduse §-st 53 ja määruse §-st 9 ning nõuda vastava otsuse tegemist tulevikus. ▲

vormindas: eesti

vormindas: eesti

Kirjeldatud olukorrad on pigem erandlikud ning puudutavad eelkõige endisi suvilapiirkondi, mis asuvad üle 2000 ie roveekogumisalal, kuid kus puudub ühisveevärg-ja kanalisatsioon. Kirjeldatud olukorras on ebatõenäoline, et sellisesse piirkonda soovib ühisveevärgi-ja kanalisatsiooni rajada keegi kolmas isik kui KOV-le kuuluv vee-ettevõtja. Lisaks on tulenevalt ühisveevärgi-ja kanalisatsiooni seaduse §-st 7 välistatud olukord, kus taotleja poolt rajatud ühisveevärgi-ja kanalisatsiooni hakkab opereerima keegi kolmas isik, kui taotleja sooviks seda ise teha.

11) Üheteistkümnnenda punktiga lisatakse nõue esitada koos taotlusega ka kehtiv Konkurentsiameti otsus [projekti piirkonna](#) veeteenuse hinna kooskõlastamise kohta.

12) Kaheteistkümnnenda punktiga asendatakse aegunud viide ehitusseadusele ajakohase viitega ehitusseadustikule.

13) Kolmeteistkümnnenda punktiga asendatakse ainsuses olev sõna „viidet“ konteksti rohkem sobiva mitmuse vormiga „viited“.

14) Neljateistkümnnenda punktiga asendatakse määruse lisa 1 uue, kaasajastatud lisaga. Muudatustega täpsustatakse tehnilise projekti koostamise nõudeid sh. projekti lähteandmete koostamise meetodikat, tehnilise projekti sisu ning esituse vormi.

15) Viieteistkümnnenda punktiga asendatakse määruse lisa 2 uue, kaasajastatud lisaga. Uuendatud lisa on täpsustatud finantsanalüüsi ulatust üldhuviteenuse piirkonna mõistes, lisatud on selgitused projektivälise asendusinvesteeringute ning nendelt kulumi arvestuse põhimõtete osas. Rõhutatud on MFA sõnalise osa tähtsust, mis peab hõlmama Exceli mudelis kasutatud sisend- ja tulemandmete argumenteeritud majanduslikke põhjendusi ja selgitusi.

Investeeringu jääkväärtuse arvutuse valemis on muudetud seadmete asendusinvesteeringu nüüdisväärtuse arvestuspõhimõtteid. Tegevuskulude arvestuses tuleb tööjõukulude prognoosimisel edaspidi kasutada makromajanduslikku inflatsioonimäära (tarbijahindade kasv). Palga kasvumäär aastas on välja jäetud ka sisendandmete punktist.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus on kasutatud struktuuritoetuse seaduses ja selle rakendusaktides olevaid mõisteid.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus on kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktidega ja struktuuritoetuse seadusega.

5. Määruse mõju

Määruse rakendamisel suureneb õigusselgus toetuse taotlemisel ning kulude abikõlblikuse määramisel. Samuti viiakse siseriiklik õigus vastavusse Euroopa Liidu õigusega.

6. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisel kulud ja tulud puuduvad.

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu on kooskõlastatud Rahandusministeeriumiga eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.

Marko Pomerants
Keskkonnaminister

Kantsler
Andres Talijärvi